

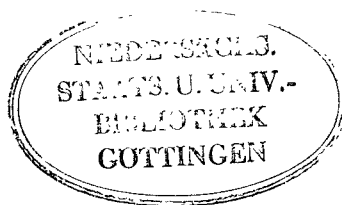
Suomenlahti

– alkumerestä nykymereksi

Toimittaneet Kaisa Pajanen & Marjo Soulanto & Erik Sikk

Sisältö

- 8 Sama meri, erilaiset rannat
KAISA PAJANEN
- 12 Suomenlahden geologinen historia
ANNELI UUTELA & JAAK NÖLVAK
- 20 Eliöiden varhainen saapumishistoria
RISTO VÄINÖLÄ
- 28 Ihmisen mukana saapuneet tulokaslajit
EIJA RANTAJÄRVI & EILA LAHDES
- 35 Tutkimussukelluksia nykymereen
– Rakkolevämätsä ja hiekkapohja
PANU OULASVIRTA
- 40 Kalliorannan levävyöhykkeet
ARI RUUSKANEN
- 44 Meriveden värit vuodenajoittain
– Levien vaikutus
LIISA LEPISTÖ
- 48 Sää säätelee maiseman värejä
SEIJA PAASONEN
- 52 Muuttajia ja vaeltajia
SEPPO PARKKINEN
- 56 Saariston linnut
MARTTI HARIO
- 62 Saariston elämä on runsasta mutta herkkää
ANTTI HALKKA
- 65 Saaressa
PEKKA HÄNNINEN
- 66 Kasvillisuuden erityispiirteitä
Suomenlahden rannoilla
HENRIK RELVE
- 68 Kasvit aaltojen armoilla
– Meren, linnuston ja ihmisen vaikutus
TÖNU PLOOMPUU
- 70 Suomenlahti – historiallinen kulttuurisilta
HENRIK RELVE
- 72 Saaristokylän perinnemaisema
on korvaamattoman arvokas
– Kaunissaaren kertomaa
PEKKA HÄNNINEN
- 76 Hylkeet naapureinamme
MART JÜSSI
- 78 Oletko kuullut hallinlaulua?
– Norppa, harmaaahylje ja pyöriäinen
ANTTI HALKKA
- 80 Ympäristömuutokset vaikuttavat kaloihin
ARI SAURA

83 Kalastuksen rajat ja mahdollisuudet
Suomenlahdella

SAKARI KUUKKA

86 Suomenlahden tila ja uhat:
Rehevöityminen, ympäristömyrkyt, öljy

ANITA MÄKINEN

97 Voiko matkustajalaivojen haittoja vähentää?

MIRA JARKKO & JOHANNA VILKUNA

99 Näin voit suojella Suomenlahtea

ANNE KÄRKKÄINEN

102 Meri minussa – Neljä kokemusta
Suomenlahdesta

MARJO SOULANTO

106 Meren aikoja – maisemakuvia mereltä

MARKKU JOKINEN & MARJO SOULANTO

112 Ihminen voi hyvin itselleen sopivassa maisemassa

TUOVI KURTTIO

116 Hienoja retkiä!

– Hyvät retkeilytavat ja jokamiehenoikeudet

KAISA PAJANEN

Tallinnan seudun luontokohteita

TIIT HUNT & VAL RAJASAAR & HENRIK RELVE & ERIK SIKK

120 Keila-Joa, Keilaputous, Kartanonpuisto

122 Lahemaan kansallispuisto

124 Nõvan maisemansuojelu- ja loma-alue

126 Pakrin niemi

128 Paljassaaren niemi

130 Pranglin saari

132 Rebalan muinaismuistojen suojelualue,
Jägalan putous, Kostiveren karstialue

134 Rocca al Mare

136 Tabasalun luonnonpuisto, Rannamõisan
maisemansuojelualue, Türisalun rantatörmä

Helsingin seudun luontokohteita

SEPPO PARKKINEN & EERO HAAPANEN

140 Harakan saari

142 Kallahdenniemi

144 Kaunissaari

146 Laajalahti

148 Pihlajasaari

150 Porkkalanniemi

152 Seurasaari

154 Suomenlinna

156 Uutela

158 Vanhankaupunginlahti

Lajikuvastot

160 Suomenlahden lintuja

164 Suomenlahden kaloja

168 Suomenlahden eliöitä

172 Suomenlahden kasveja

176 Kirjallisuus

177 Hakemisto